ਰਾਜ ਵਿੱਦਿਅਕ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (ਐੱਸ. ਸੀ. ਈ. ਆਰ. ਟੀ.), ਪੰਜਾਬ

STATE COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING (S.C.E.R.T.), PUNJAB

'ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੈਂਸ' ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ : ਸਾਲ 2023-24 'Schools of Eminence' Admission Test : Year 2023-24

ਜਮਾਤ ਨੌਵੀਂ (Class IX)

SET - B ਸੈੱਟ - ਬੀ

REASONING AND SCHOLASTIC APTITUDE TEST ਤਰਕ (ਰੀਜ਼ਨਿੰਗ) ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ

Time : 3 hours Max. Marks : 150 ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

Instructions for candidates:

- 1. This question paper is in two parts.
- 2. Part I is related to Reasoning Test which consists of 30 questions.
- 3. Part II relates to Scholastic Aptitude Test which consists of 120 questions relating to six subjects listed below:

i)	Mathematics	:	30
ii)	Science	:	30
iii)	Social Studies	:	30
iv)	Punjabi	:	10
v)	English	:	10
vi)	Hindi	:	10

- 4. Each question carries one mark. All questions are compulsory.
- 5. You have been provided an answer sheet (OMR) for this question booklet. Darken the circle of correct option of each question in the answer sheet (OMR) with black/blue ball pen.
- 6. Rough work may be done on the blank space provided for this purpose.
- 7. There is no negative marking in this test.
- 8. Do not use white fluid on Answer Sheet (OMR).

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

- 1. ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।
- 2. ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 30 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
- 3. ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਿਮਨ ਦਰਸਾਏ ਛੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ 120 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।

1.	ਗਣਿਤ	:	30
2.	ਸਾਇੰਸ	:	30
3.	ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ	:	30
4.	ਪੰਜਾਬੀ	:	10
5.	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	:	10
6.	ਹਿੰਦੀ	:	10

- 4. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ।ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਰੂਰੀ ਹਨ।
- 5. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਲਈ ਇਕ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ ਐਮ ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੇ ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਕਾਲੇ/ਨੀਲੇ ਬਾਲ ਪੈਨ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ ।
- 6. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 7. ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 8. ਉੱਤਰਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਉੱਪਰ ਵਾਈਟ ਫਲਿਊਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

Rough Work / ਕੱਚਾ ਕੰਮ

PART - 1 (REASONING)

2.

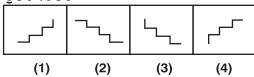
3.

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-3):

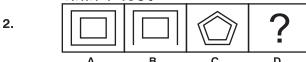
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰ A,B,C ਅਤੇ D ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ ਹਨ ਅਤੇ (1),(2),(3) ਅਤੇ (4) ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਹਨ।ਚਿੱਤਰ A ਅਤੇ B ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਚਿੱਤਰ C ਅਤੇ D ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਠੀਕ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

1. ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

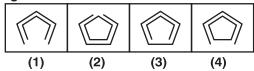
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

<u>ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ</u>

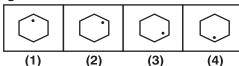
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

3. O O P

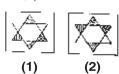
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4-5):

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰ (X) ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੀ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰੋ:

4.

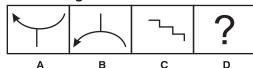

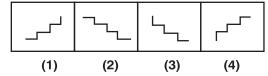
Directions (Questions 1-3):

Each of the following question constitute A,B,C and D as problem figure while (1),(2),(3) and (4) constitute answer figure. There is a definite relationship between figure A and B. Establish a similar relationship between figure C and D by choosing a suitable answer figure.

1. Problem Figure

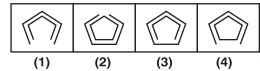
Answer Figures

Problem Figure

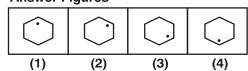

Answer Figures

Problem Figure

Answer Figures

Directions (Questions 4-5):

In each of the following questions choose the correct water image of figure (X) from given alternatives:

4.

5.

5.

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋ: 6.

- Divide
- 2. Devine
- 3. **Divest**
- 4. Direct
- 5. **Divisions**
- (1) 2,4,1,5,3
- (2) 2,4,1,3,5
- (3) 2,4,3,1,5
- (4) 3,5,4,1,2

- 6. Arrange the following words as per dictionary order:
 - Divide 1.
- 2. Devine
- 3. Divest
- 4. Direct
- 5. **Divisions**
- 2,4,1,5,3 (1)
- 2,4,1,3,5 (2)
- (3) 2,4,3,1,5
- (4) 3,5,4,1,2

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7-8):

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ/ਵੱਖਰੇ ਅੰਕ ਜਾਂ ਪਦ ਦੀ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰੋ:

- 7. (1)**EHG**
- (2) JML
- (3)**PSR**
- (4) UYX
- 8. (1) 353
- (2)234
- (3) 123
- (4)456

Directions(Questions 7-8):

Find the wrong/odd number or term from the given options:

Identify the diagram that best represents the

relationship among Elephants, Wolves, Animals.

- 7. (1)**EHG** (3)**PSR**
- (2)
- **JML** (4) UYX

8. (1)

9.

- 353
- 234 (2)
- (3)123
- (4) 456

ਉਸ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਹਾਥੀ, ਭੇੜੀਏ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ 9. ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ:

(2)

Q

(1)

(2)

(4)

10. ਦੋ ਗੋਲਿਆਂ ਦੇ ਆਇਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ 64:729 ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

- (1) 4:7
- (2) 16:81
- (3) 9:16
- (4) 2:3

The ratio of volume of two Spheres is 64:729. What 10. is the ratio in their areas?

- (1)
- 4:7
- (2) 16:81
- (3) 9:16
- (4) 2:3

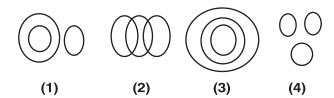
ਜੇਕਰ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ?

- ਬੱਧਵਾਰ (1)
- (2) ਐਤਵਾਰ
- (3) ਸੋਮਵਾਰ
- (4) ਮੰਗਲਵਾਰ

11. If the day before yesterday was Saturday, What will be the day after tomorrow?

- Wednesday (1)
- (2)
- Sunday
- (3) Monday
- (4)
- Tuesday

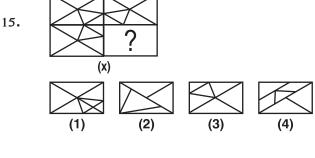
12. ਉਸ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਤਿਕੋਣਾਂ, ਚਾਰ ਭੁਜਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ:

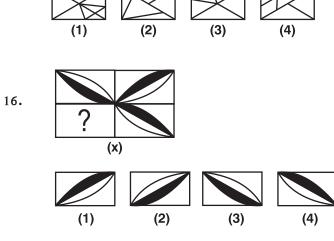

- 13. ਇੱਕ 12 ਸਮ ਭੂਜਾ ਵਾਲੇ ਘਣ ਨੂੰ 3 ਸਮ ਭੂਜਾ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਘਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟਣ ਤੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਘਣ ਬਣਨਗੇ?
 - (1) 4
- (2) 16
- (3) 36
- (4) 64
- 14. ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਖੱਬੇ ਮੁੜ ਕੇ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਚਲਦੀ ਹੈ।ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ?
 - (1) 7 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
- (2) 17 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
- (3) 21 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
- (4) 23 ਕਿਲੋਮੀਟਰ

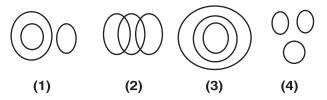
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15-16):

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰ (X) ਦੇ ਲੁਪਤ ਭਾਗ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨਮੂਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

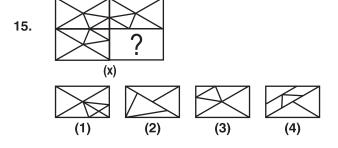
12. Identify the diagram that best represents the relationship among Triangles, Four-sided figures and Square.

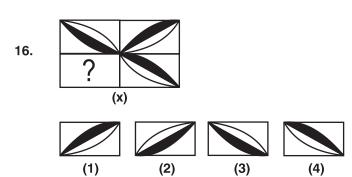

- 13. A cube of a side 12cm is cut into small cubes of side 3cm. How many small cubes can be formed?
 - (1) 4
- (2) 16
- (3) 36
- (4) 64
- 14. Prabhjot walks from her house 15km toward North, then she turns left and walks 8km. Now how much she is far from her house.
 - (1) 7 km
- (2) 17 km
- (3) 21 km
- (4) 23 km

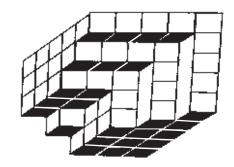
Directions (Questions 15-16):

In each of the following questions complete the missing portion of figure (X) according to the given pattern by selecting correct option from the given alternatives:

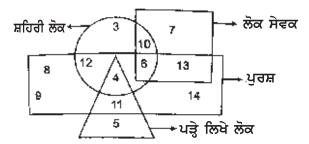
17. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੁਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਘਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ:

- (1) 85
- (2)90
- (3)89
- (4) 81
- 18. ਜੇਕਰ 'ਮੀਂਹ' 'ਪਾਣੀ' ਹੈ, 'ਪਾਣੀ' 'ਸੜਕ' ਹੈ, 'ਸੜਕ' 'ਬੱਦਲ' ਹੈ, 'ਬੱਦਲ' 'ਆਸਮਾਨ' ਹੈ, 'ਆਸਮਾਨ' 'ਸਮੁੰਦਰ' ਹੈ, 'ਸਮੁੰਦਰ' 'ਰਸਤਾ' ਹੈ, ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਕਾਰਾਂ ਕਿੱਥੇ ਚੱਲਣਗੀਆਂ?
 - (1) ਸੜਕ
- (2) ਰਸਤਾ
- (3) ਪਾਣੀ
- (4) ਬੱਦਲ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 19-20)

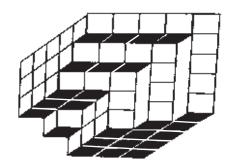
ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ:

ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆਇਤ 'ਪੂਰਸ਼' ਨੂੰ, ਚੱਕਰ 'ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕ' ਨੂੰ, ਵਰਗ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਨੂੰ ਅਤੇ ਤਿਕੋਣ 'ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ' ਨੂੰ ਦਰਸਾੳਂਦੇ ਹਨ।

- 19. ਕਿੰਨੇ 'ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ' 'ਸ਼ਹਿਰੀ' ਨਹੀਂ ਹਨ?
 - (1) 10
- (2) 4
- (3) 11
- (4) 9
- 20. ਕਿੰਨੇ 'ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕ', ਨਾ ਤਾਂ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਹਨ, ਨਾ ਹੀ 'ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ' ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਪੁਰਸ਼' ਹਨ?
 - (1) 3
- (2) 5
- (3) 6
- (4) 10

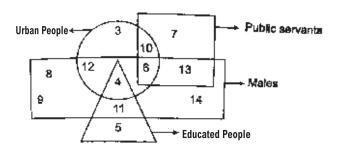
17. In following question count number of cubes:

- (1) 85
- (2)90
- (3) 89
- (4)81
- 18. If the 'rain' is 'water', 'water' is 'road', 'road' is 'cloud', 'cloud' is 'sky', 'sky' is 'sea', 'sea' is 'path', then where do cars move?
 - (1) Road
- (2) Path
- (3) Water
- (4) Cloud

Directions (Questions 19-20)

Understand the given figure and answer the following questions:

In the given figure, Rectangle represents 'Males', Circle represents 'Urban People', Square represents 'Public Servants' and Triangle represents 'Educated People'.

- How many 'educated people' are not 'urban 19. people'?
 - (1) 10
- (2)4
- (3)11
- (4) 9
- What is the number of 'Urban People', who are 20. neither 'public servants' nor 'educated people' and 'males'?
 - 3 (1)
- 5
- 6 (3)
- (4)

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 21-23):

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਕ/ਅੱਖਰ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ।ਉਸੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

21. PMT, NOS, LQR, JSQ,

- HUP (1)
- (2) GUP
- (3) KVR
- (4) IWP

22. 31,37,41,43,47,53......

- (1) 55
- (2) 57
- (3) 59
- (4) 63

23. 94,36,18,

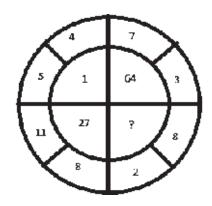
- (1) 5
- (2) 6
- (3) 8
- (4) 12

ਲੂਪਤ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ:

12	16	12
22	28	64
44	16	?

- (1)96
- (2) 120
- (3) 132
- (4) 144

25. ਲੂਪਤ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ:

- (1)36
- (2)8
- (3) 125
- (4) 216

Directions (Questions 21-23):

There is a number/letter series, which follows a pattern. Follow the similar pattern and find out the correct answer from the given options to complete the series:

21. PMT, NOS, LQR, JSQ,

- HUP (1)
- **GUP** (2)
- (3) KVR
- (4)

IWP

63

6

22. 31,37,41,43,47,53.....

- 55 (1)
- (2)
- 57
- 59 (3)
- (4)
- 94,36,18,.....

23.

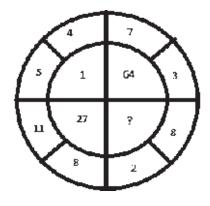
- 5 (1)
- (2)
- (3)8
- (4) 12

24. Find the missing term:

12	16	12
22	28	64
44	16	?

- (1) 96
- 120 (2)
- (3) 132
- (4) 144

25. Find the missing term:

- (1) 36
- (2)
- (3) 125
- (4)
- 216

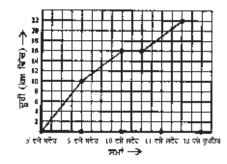
ਨਿਰਦੇ	ਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 26−27): ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 26 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ:− i. Aਅਤੇ B ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ii. C ਅਤੇ B ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। iii. D ਅਤੇ A ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਹਿਸਾਬ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। iv. E ਅਤੇ B ਹਿਸਟਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ।	Direction	Read	estions 26-27): the given sentenced ion no. 26 & 27: A and B teaches Hi C and B teaches Go D and A teaches Hi E and B teaches Hi	ndi an eogra _l ndi an	ohy and English. d Maths.
26.	ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਧਿਆਪਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ? (1) A (2) B (3) C (4) D	26.	Which them' (1) (3)		(2) (4)	um subjects among B D
27.	ਕਿਹੜੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਿਸਾਬ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਦੋਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ? (1) A ਅਤੇ B (2) C ਅਤੇ B (3) C ਅਤੇ D (4) A ਅਤੇ D	27.	Whick subject (1) (3)		Math (2) (4)	C and B A and D
28.	ਅੱਠਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 39 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ। ਰੋਹਿਤ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ 18 ਵਾਂ ਨੰਬਰ ਹੈ। ਉਹ ਸ੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕਿੰਨਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੈ। (1) 18 (2) 22 (3) 32 (4) 19	28.		from the top. On w		8th. Rohit is on 18th place he is from the 22 19
29.	ਜੇਕਰ 1 ਜਨਵਰੀ 2008 ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ 31 ਦਸੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ? (1) ਸੋਮਵਾਰ (2) ਬੁੱਧਵਾਰ (3) ਮੰਗਲਵਾਰ (4) ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ	29.		January 2008 was leek was 31st Decem Monday Tuesday		ay, then what day of 008? Wednesday Friday
30.	ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ 3:30 ਵਜੇ ਕਿੰਨੇ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਕੋਣ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। (1) 40° (2) 30° (3) 60° (4) 75°	30.	Find to 3:30. (1) (3)	the angle between 40° 60°	(2) (4)	ands of the clock at 30° 75°

Part- II (SCHOLASTIC APTITUDE)

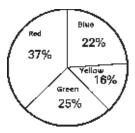
- 31. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਦਾ x ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ ਸਿਫਰ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿੰਦੂ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੋਵੇਗਾ?
 - (1) ਪਹਿਲੀ ਚੌਥਾਈ ਵਿੱਚ (2) ਦੂਜੀ ਚੌਥਾਈ ਵਿੱਚ
 - (3) **x**-ਧੂਰਾ ਤੇ
- (4) **y**-ਧੂਰਾ ਤੇ
- 32. ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ : $(2^{-2} + 3^{-1} + 4^{-1})^{-1}$
 - (1) $\frac{-6}{5}$
- (2) $\frac{-5}{6}$
- (3) $\frac{6}{5}$
- (4) $\frac{5}{6}$
- 33. ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਗੋਲ ਨਕਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਦੇ 1000 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਰੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਗੋਲ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ:

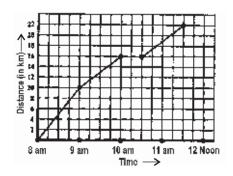
- ਲਾਲ ਅਤੇ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹਰੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।
- 2) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੰਗ ਨੀਲਾ ਹੈ।
- 3) ਲਾਲ ਰੰਗ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।
- 4) ਨੀਲਾ ਰੰਗ ਅਤੇ ਹਰਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਾਲ ਰੰਗ ਅਤੇ ਪੀਲਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।
- 34. ਇੱਕ ਡਾਕੀਆ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਪੈਂਦੇ ਇੱਕ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲ ਪਾਰਸਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਵੱਖ–ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਦੂਰੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਰਾਫ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਗਰਾਫ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਸ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਚਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸੀ?
 - 1) ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ
 - 2) ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ
 - 3) ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ
 - 4) ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ

- 31. If x-coordinate of a point is zero then this point lies:
 - (1) In the 1st quadrant (2)
- In the 2nd quadrant
- (3) On x-axis
- (4) On y-axis
- 32. Find the value of: $(2^{-2} + 3^{-1} + 4^{-1})^{-1}$
 - (1) $\frac{-6}{5}$
- (2) $\frac{-5}{6}$
- (3) $\frac{6}{5}$
- (4) $\frac{5}{6}$
- 33. Given Pie chart depicts the favourite colour of 1000 students of a school. Observing the given pie chart and find which of the following statements is true:

- Number of students who like red colour and yellow colour is more
 than the total number of
 - than the total number of students who like green colour and blue colour.
- 2) The most liked colour is Blue.
- 3) Total number of students who like red colour and blue colour is less than half of the total number of students.
- 4) Total number of students who like blue colour and green colour are more than who like red colour and yellow colour.
- 34. A postman cycles from a town to a neighbouring sub urban area to deliver a parcel to a merchant. His distance from the town at different times is shown in the given graph. By observing the graph, find the interval during which he rode fastest?
 - 1) between 10 am and 11 am
 - 2) between 8 am and 9 am
 - 3) between 9 am and 10 am
 - 4) between 11 am and 12 noon

- ਗਾਫ ਤੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦ ਖੱਬੇ ਤੋਂ 40 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ 70 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?
 - (1) (70, 40)
- (2)(40,70)
- (3) ਦੋਨੋ (1) ਅਤੇ (2)
- (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- ਰਾਹੁਲ ਨੇ 120 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕ ਗੇਂਦ ਅਤੇ 400 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਬੈਟ ਖਰੀਦਿਆ। ਉਸਨੇ ਗੇਂਦ ਨੂੰ 5 % ਲਾਭ ਅਤੇ ਬੈਟ ਨੂੰ 5% ਹਾਨੀ ਤੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਦਾ ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 - (1) ਨਾਲਾਭਨਾਹਾਨੀ
- 18 ਰੁਪਏ ਲਾਭ (2)
- (3) 15 ਰਪਏ ਲਾਭ
- 14 ਰਪਏ ਹਾਨੀ (4)
- ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛਾਇਆ ਅੰਕਿਤ ਭਾਗ ਦੀ ਪੁਤਿਸ਼ਤਤਾ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 - 45% (1)
 - (2) 33.34%
 - (3)35%
 - (4) 37.5%
- ਮੀਨਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ 28% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 12 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ 40% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨਾਲੋਂ 60 ਅੰਕ ਜਿਆਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਤਾ ਕਰੋ
 - 30%
- (2) 33%
- (3) 35%
- (4) 37%
- [100 300 ਦਾ 20%] ਦਾ 40% = ------
 - (1) 64
- (2) 140
- (3) 16
- (4) 20
- ਪਰਨੀਤ ਨੇ ਇਕ ਕਾਰ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ 100000 ਰਪਏ, 10% ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਉਧਾਰ ਲਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਆਜ ਸਲਾਨਾ ਜੁੜਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 1 ਸਾਲ ਅਤੇ 9 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਰਾਸੀ ਦਾ ਭਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ?
 - 118250 ਰਪਏ
- (2) 117500 ਰਪਏ
- (3)110750 ਰੁਪਏ
- (4) 1267501 ਰੁਪਏ
- 16⁻³ ਨੂੰ ਆਧਾਰ 4 ਦੀ ਘਾਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
 - 4-6 1)
- 4-4 2)
- 4⁴ 3)
- 4⁶ 4)
- ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ? 42.
 - ਮੂਲ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ (0,0) ਹਨ।
 - ਕੋਈ ਬਿੰਦੂ ਜਿਸਦਾ x-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ ਸਿਫਰ ਹੈ, ਅਤੇ y ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ ਸਿਫਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, y-ਧਰੇ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 - ਕੋਈ ਬਿੰਦ ਜਿਸਦਾ y-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ ਸਿਫਰ ਹੈ, ਅਤੇ x ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ ਸਿਫਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, y-ਧੂਰੇ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 - ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ (3,4) ਅਤੇ (4,3) ਦੋ ਵੱਖ-2 ਬਿੰਦੂ (4) ਦਰਸਾੳਂਦੇ ਹਨ।

- 35. How can we describe the position of a dot on a graph. which is 40 cm from left edge and 70 cm from bottom edge:
 - (70, 40)(1)
- (2)(40, 70)
- (3)Both (1) & (2)
- (4) None of these
- Rahul bought a ball for Rs 120 and a bat for Rs 400. He 36. sold the ball at a profit of 5% and bat at a loss of 5%. Find the total profit or loss.
 - (1) No Profit No Loss
- (2)Rs. 18 Profit
- (3)Rs. 15 Profit
- (4) Rs. 14 Loss
- 37. In the given figure find the percentage of the shaded
 - 45% (1)
 - (2) 33.34%
 - 35% (3)
 - (4) 37.5%

- 38. Meena scored 28% marks in an exam and failed by 12 marks. Ranjit scored 40% marks in the same exam and obtained 60 marks more than the required marks to pass. Find the required pass percentage for this exam.
 - 30% (1)
- (2)33%
- (3)35%
- (4)37%
- 39. 40% of [100-20% of 300] = -----
 - 64 (1)
- 140 (2)
- 16 (3)
- 20 (4)
- Parneet borrowed Rs. 100000 from a bank to buy a 40. car at the rate of 10% p.a. compounded yearly. What amount will she pay at the end of 1 years and 9 months to clear the loan?
 - Rs. 118250
- Rs. 117500
- (3)Rs. 110750
- Rs. 1267501
- write 16⁻³ in exponent form with base 4. 41.
 - 1)
- **4**⁴ 3)
- 4⁶ 4)
- 42. Which of the following statements is false?
 - The coordinates of the origin are (0,0).
 - A point whose x-coordinate is zero and y-(2) coordinate is non zero, will lie on the y axis.
 - (3) A point whose y-coordinate is zero and xcoordinate is non zero, will lie on the y-axis.
 - Coordinates (3,4) and (4,3) represents two (4) different points.

ਇੱਕ ਖੋਖਲੇ ਵੇਲਣ ਦੀ ਪਾਸਵੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 4224 ਵਰਗ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਉਚਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਟ ਕੇ 33 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਚੌੜਾਈ ਦੀ ਇਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਚਾਦਰ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਆਇਤਾਕਾਰ ਚਾਦਰ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪ ਪਤਾ ਕਰੋ

322 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ (2) 310 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ

(3)302 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ

- (4) 432 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ
- 800 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਖੇਤਰਫਲ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਖੇਤ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ 160 ਘਣ ਮੀਟਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਤਰ ਦੀ ੳਚਾਈ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?

0.2 ਮੀਟਰ

(2) 0.02 ਮੀਟਰ

(3) 0.25 ਮੀਟਰ

(4) 0.15 ਮੀਟਰ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਗੋਲ ਨਕਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਗਰਿਕਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੜ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵਿਭਾਜਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।ਜੇਕਰ ਅਫਰੀਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 1275 ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜਦੇ ਕੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਤਾ ਕਰੋ।

(1)

(2)

(3)10100

(4)

- 9500 10000 10200
- ਧਰਤੀ ਦੀ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਦੂਰੀ 149,600,000,000m ਹੈ। ਇਸ ਦੂਰੀ ਦਾ ਮਿਆਰੀ ਰੂਪ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

1.496 X 10¹¹ ਮੀਟਰ (2)

14.96 X 10¹⁰ਮੀਟਰ

(3) 149.6 X 10⁹ ਮੀਟਰ (4)

1496 X 10⁸ ਮੀਟਰ

ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ 50000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ। 8% 47. ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਮੱਲ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਦ ਸਕੁਟਰ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

(1) 45000 ਰਪਏ (2) 46640 ਰਪਏ

54000 ਰਪਏ (3)

(4) 46000 ਰਪਏ

ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦਾ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਇਸ ਵਸਤੂ ਦੇ 48. ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਤੋਂ 10% ਵੱਧ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।ਫਿਰ ਉਹ ਇਸ ਵਸਤੂ ਤੇ 10% ਛੋਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਤਾ ਕਰੋ।

(1) ਨਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਨੀ

(2)1% ਲਾਭ

(3) 1% ਹਾਨੀ

2% ਲਾਭ (4)

ਕਿਹੜੀਆਂ ਬਹੁਭੂਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਗ ਉਹਨਾਂ 49. ਬਹੁਭੂਜਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(1) ਅਵਤਲ

(2) ਉੱਤਲ

- (3) ਦੋਨੋ (1) ਅਤੇ (2) (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- ਇੱਕ ਆਇਤ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਅਤੇ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਕਰਨਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ?

4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ (1)

(2) 1ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ

(3) 7 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ

(4) 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ

43. The lateral surface area of a hollow cylinder is 4224Cm². It is cut along its height and formed a rectangular sheet of width 33 cm. Find the perimeter of the rectangular sheet.

> 322 cm (1)

(2)310 cm

(3)302 cm

(4)432 cm

44. 160 m³ of water is to be used to irrigate a rectangular field whose area is 800 m². What will be the height of the water level in the field?

> (1) $0.2 \, \mathrm{m}$

(2) $0.02 \, \text{m}$

(3) $0.25 \, \text{m}$ (4) 0.15 m

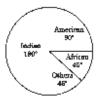
45. The following pie chart depicts the distribution of students of different nationalities in a University. If number of African students is 1275, find the total number of students studying in the university.

> (1)9500

(2)10000

(3)10100

(4) 10200

46. The distance of the earth from sun is 149,600,000,000m. The standard form this distance is:

> 1.496 X 10¹¹ m (1)

14.96 X 10¹⁰m (2)

(3)149.6 X 10⁹m

1496 X 10⁸ m (4)

47. A scooter was bought at Rs. 50,000. Its value depreciated at the rate of 8% per annum. Find its value after one year.

Rs. 45000 (1)

(2)Rs. 46640

(3)Rs. 54000 (4) Rs. 46000

48. A shopkeeper displays marked prices of an article 10% more than its actual cost price, then he gives 10% discount on its marked price. Find his loss or profit percentage.

> No Profit, No Loss (1)

(2)1% loss

(3)1% profit (4) 2% profit

49. Which are those polygons that have no any portion of their diagonal in their exterior.

> (1)Concave

(2)convex

(3)both (1) and (2) (4) None of these

50. What is the length of diagonals of a rectangle having sides 3cm and 4cm?

> 4 cm (1)

(2)1 cm

(3) 7 cm (4) 5 cm

- ਇੱਕ ਸਮਬਹੁਭੂਜ ਦੇ ਹਰੇਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੋਣ ਦਾ ਮਾਪ ਪਤਾ ਕਰੋ, ਜਿਸਦੀਆਂ 9 ਭਜਾਵਾਂ ਹੋਣ।
 - $(1) 120^{\circ}$
- $(2) 105^{\circ}$
- (3) 40°
- $(4) 140^{\circ}$
- ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ 8 ਰੁਪਏ ਦੇ 10 ਅੰਡੇ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਰਪਏ ਦੇ 8 ਅੰਡਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਤਾ ਕਰੋ

 - (1) $56\frac{1}{4}$ % ਹਾਨੀ (2) $56\frac{1}{4}$ % ਲਾਭ
 - (3) $22\frac{1}{2}\%$ ਹਾਨੀ (4) $22\frac{1}{2}\%$ ਲਾਭ
- ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਘਣ ਦੇ ਹਰੇਕ ਕਿਨਾਰੇ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਣ ਦਾ ਆਇਤਨ ਕਿੰਨੇ ਗਣਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ?
 - (1) 2 ਗਣਾ
- (2) 4 ਗਣਾ
- (3) 6 ਗਣਾ
- (4) 8 ਗਣਾ
- ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੇ ਇਕ ਸਾਈਕਲ 575 ਰੂ: ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆਂ ਅਤੇ 125 ਰੂਪਏ ਇਸਦੀ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਇਹ ਸਾਈਕਲ 770 ਰਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ । ਉਸਦਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਤਾ ਕਰੋ
- (1) 5% ਹਾਨੀ (2) 10% ਲਾਭ (3) 12½% ਲਾਭ (4) 10% ਹਾਨੀ
- 50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ 1 ਸਾਲ ਲਈ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਿਆਜ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਆਜ 8% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਛਿਮਾਹੀ ਜੜਦਾ ਹੋਵੇ।
 - (1) 5000 ਰਪਏ
- (2) 4080 ਰੁਪਏ
- 55000 ਰਪਏ (3)
- 54080 ਰਪਏ (4)
- 162 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਢਕਣ ਲਈ 90 ਸੈਂਟੀ ਮੀਟਰ ਭੁਜਾ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵਰਗਾਕਾਰ ਟਾਇਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇਗੀ?
 - (1) 100
- (2) 200
- (3) 250
- (4) 300
- ਇੱਕ ਬੈਗ ਵਿੱਚ 3 ਲਾਲ, 5 ਕਾਲੀਆਂ ਅਤੇ 4 ਸਫੇਦ ਗੇਂਦਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਬੈਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੇਂਦ ਅਚਾਨਕ ਕੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੱਢੀ ਗਈ ਗੇਂਦ ਸਫੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 - (1) 5/12
- (2) 1/4
- (3) 2/3
- (4) 1/3
- ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਣ ਹੱਲ ਕਰੋ: 58.

$$\frac{3x-2}{4} - \frac{2x+3}{3} = \frac{2}{3} - x$$

- (1) 2
- (2) 5/2
- (3) 1
- (4) -1

- 51. Find the measure of each interior angle of a regular polygon of 9 sides.
 - 120° (1)
- (2) 105°
- 40° (3)
- (4) 140°
- 52. A shopkeeper buys 10 eggs for Rs 8 and sells at 8 for Rs 10. Find his gain or loss percentage.

 - (1) $56\frac{1}{4}\%$ Loss (2) $56\frac{1}{4}\%$ profit
 - (3) $22\frac{1}{2}\%$ Loss (4) $22\frac{1}{2}\%$ profit
- 53. If each edge of a cube is doubled, then how many times volume of cube be increased?
 - (1)2 times
- (2) 4 times
- (3)6 times
- (4) 8 times
- 54. Surinder bought an old cycle for Rs 575 and spent Rs 125 on its repair. Then he sold the cycle in Rs 770. Find the loss or profit percentage.
 - (1) 5% Loss
- (2) 10% Profit
- (3) $12\frac{1}{2}$ % Profit (4) 10% Loss
- 55. Find the compound interest on Rs 50000 for 1 Year, when interest compounded at the rate of 8% half yearly.
 - Rs. 5000 (1)
- (2)Rs.4080
- Rs. 55000 (3)
- (4) Rs. 54080
- 56. How many square tiles of side 90 cm are needed to cover a floor of area 162 sqm.
 - 100 (1)
- 200 (2)
- (3)250
- (4) 300
- 57. A bag contains 3 red balls, 5 black balls, and 4 white balls. A ball is drawn at random from the bag. What is the probability that the ball drawn is not white?
 - 5/12 (1)
- 1/4 (2)
- 2/3 (3)
- (4) 1/3
- 58. Solve the given equation:

$$\frac{3x-2}{4} - \frac{2x+3}{3} = \frac{2}{3} - x$$

- (3) 1
- (4) -1

59.	ਇੱਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਪਲਾਟ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੋੜਾਈ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 11: 4 ਹੈ। ਇਸ ਪਲਾਟ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ 100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 75000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਲਾਟ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।	59.	The ratio of the length and breadth of rectangular plot is 11:4 the cost of fencing the plot at the rate of 100 rupees per metre is Rs. 75000 . Find the area of the plot.
	(1) 27500 ਵਰਗ ਮੀਟਰ (2) 2750 ਵਰਗ ਮੀਟਰ (3) 22500ਵਰਗ ਮੀਟਰ (4) 30800 ਵਰਗ ਮੀਟਰ		(1) 27500m ² (2) 2750m ² (3) 22500m ² (4) 30800m ²
60.	ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਹੈ। 12 ਸਾਲ ਬਾਦ ਸੰਦੀਪ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਦੁੱਗਣੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਦੀਪ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਉਮਰ ਪਤਾ ਕਰੋ। (1) 10 ਸਾਲ (2) 12 ਸਾਲ (3) 24 ਸਾਲ (4) 36 ਸਾਲ	60.	Sandeep's father's age is thrice time Sandeep's age. After 12 years Sandeep's father will be just twice his son. Find the present age of Sandeep. (1) 10 years (2) 12 years (3) 24 years (4) 36 years
61.	ਵੇਲਣੀ ਰਗੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? (1) ਤਰਲ ਰਗੜ (2) ਸਰਕਣਸ਼ੀਲ ਰਗੜ (3) ਸਥਿਤਿਕ ਰਗੜ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।	61.	Rolling Friction is more than
62.	ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਪੀਕਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੰਬਕ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਮਿਲੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੁੰਬਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੁੰਬਕ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰਾ ਦੂਜੇ ਚੁੰਬਕ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਨੂੰ ਪਰ੍ਹੇ ਧੱਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ: (1) ਚੁੰਬਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਧਰੁਵ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। (2) ਚੁੰਬਕ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਧਰੁਵ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਪਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। (3) ਚੁੰਬਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਧਰੁਵ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਪਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। (4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ	62.	Dilshad found two pieces of magnets from an old speaker. When he join two pieces of the magnet then the magnet attracts one pole of another magnet but repels its another pole because: (1) Like poles of a magnet attract each other. (2) Unlike poles of a magnet repel each other. (3) Like poles of a magnet repel each other. (4) None of the above
63.	ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਦਾ ਦੇ ਕਿਸ ਜਨਣ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਭਰੂਣ ਠਹਿਰਦਾ ਹੈ? (1) ਅੰਡਕੋਸ਼ (2) ਅੰਡ ਨਿਕਾਸ ਵਹਿਣੀ (3) ਬੱਚੇਦਾਨੀ (4) ਮਿਹਦਾ	63.	An embryo develops in which part in human female reproductive system? (1) Ovary (2) Fallopian tube (3) Uterus (4) Stomach
64.	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਅਧਾਤ ਪ੍ਰਤੀਜੈਵਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? (1) ਕਲੋਰੀਨ (2) ਬਰੋਮੀਨ (3) ਆਇਓਡੀਨ (4) ਆਕਸੀਜ਼ਨ	64.	Which of the following non-metal is used as antibiotic? (1) Chlorine (2) Bromine (3) Iodine (4) Oxygen
65.	ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਖਾਂਸੀ ਅਤੇ ਜੁਕਾਮ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਅਰਜੁਨ ਨੂੰ ਵੀ ਜੁਕਾਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਰੋਗ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਲਾਗ ਦੇ ਰੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ	65.	Manpreet got infected from cold some days ago and his friend Arjun also got infected today. Their teacher told them that there are some diseases which get transmitted from infected person to healthy person and are called Communicable diseases. Which one of the following is not a communicable disease?

(1) (3)

Cholera

T.B.

ਕਿਹੜਾ ਲਾਂਗ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(2) ਸਧਾਰਨ ਜੁਕਾਮ

(4) ਗਿਲੜ੍ਹ

(1) ਹੈਜ਼ਾ

(3) ਟੀ.ਬੀ.

and are called Communicable diseases. Which one of the following is not a communicable disease?

Common cold

Goitre

(2) (4)

66. ਰਾਜਿੰਦਰ ਨੇ ਟੈਸਟਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੂਬੋ ਕੇ ਰੱਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਟੈਸਟਰ ਦਾ ਬੁੱਲਬ ਨਹੀਂ ਜਗਿਆ। ਇਸਦਾ ੳਚਿਤ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (1) ਪਾਣੀ ਗੰਧਲਾ ਸੀ
- (2) ਪਾਣੀ ਨਮਕੀਨ ਸੀ
- (3) ਪਾਣੀ ਕਸ਼ੀਦਤ ਸੀ (4) ਪਾਣੀ ਠੰਡਾ ਸੀ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਯੰਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹਪਰਾਵਰਤਨ (Multiple Reflection) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

- (1) ਮਾਈਕੋਸਕੋਪ
- (2) ਦਰਬੀਨ
- (3) ਕਲੀਡੀਓਸਕੋਪ
- (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

ਸੈੱਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੱਖ ਭਾਗ ਲਿਖੋ ?

- (1) ਕੇਂਦਰਕ, ਸੈੱਲ ਝਿੱਲੀ, ਸੈੱਲ ਪਦਾਰਥ (ਸਾਈਟੋਪਲਾਜ਼ਮ)
- (2) ਸੈੱਲ ਭਿੱਤੀ, ਕੇਂਦਰਕ, ਸੈੱਲ ਪਦਾਰਥ (ਸਾਈਟੋਪਲਾਜ਼ਮ)
- (3) ਮਾਈਟੋਕਾਂਡੀਆ, ਗਾਲਜੀ ਕਾਇਆ, ਰਾਈਬੋਸੋਮ
- (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

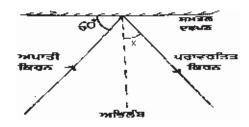
ਸੈੱਲ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਕੜੇ ਅੰਗ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

- (1) ਕੇਂਦਰਕ
- (2) ਸੈੱਲ ਝਿੱਲੀ
- ਸਾਈਟੋਪਲਾਜ਼ਮ (3)
- (4) ਪੋਟੋਪਲਾਜ਼ਮ

ਅੱਖ ਦੇ ਰੈਟੀਨਾ ਵਿੱਚ ਮੋਜੂਦ ਕੋਨ ਸੈਲਾਂ ਅਤੇ ਰੋਡ ਸੈਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ?

- ਕੋਨ ਸੈਲ ਮੁੱਧਮ ਪਕਾਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਰੋਡ ਸੈਲ ਤੇਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- (2) ਕੋਨ ਸੈਲ ਅਤੇ ਰੋਡ ਸੈਲ ਦੋਨੋਂ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- (3) ਕੋਨ ਸੈਲ ਅਤੇ ਰੋਡ ਸੈਲ ਦੋਨੋ ਮੱਧਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- (4) ਕੋਨ ਸੈਲ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਰੋਡ ਸੈਲ ਮੱਧਮ ਪਕਾਸ਼ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

71. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮਾਪ ਦੱਸੋ?

- 50 ਡਿਗਰੀ (1)
- 40 ਡਿਗਰੀ (2)
- 30 ਡਿਗਰੀ (3)
- 60 ਡਿਗਰੀ (4)

66. Rajinder inserted an electric tester into water. He noticed that bulb of the tester does not glow. What could be the most probable reason for this?

- (1) Water was impure.
- (2) Water was Salty
- (3) Water was distilled
- (4) Water was chilled

67. In which one of the following devices, concept of multiple reflection is applicable?

- (1) Microscope
- (2) Telescope
- (3)Kaleidoscope
- (4) All of the above

Write three main parts of the cell? 68.

- Nucleus, Plasma Membrane, Cytoplasm (1)
- (2)Cell Wall, Nucleus, Cytoplasm
- Mitochondria, Golgi Bodies, Ribosomes (3)
- (4)All of above

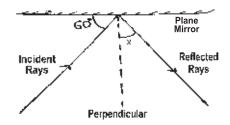
In which part of the cell, organelles are present? 69.

- **Nucleus**
- (2)Plasma Membrane
- (3)Cytoplasm
- (4)Protoplasm

70. Which of the following statement is correct regarding cone cells and rod cells present in the retina of human eye?

- Cone cells are sensitive to dim light and rod cells are sensitive to bright light.
- Cone cells and rod cells both are sensitive to (2)briaht liaht.
- Cone cells and rod cells both are sensitive to (3)dim light.
- (4) Cone cells are sensitive to bright light and rod cells are sensitive to dim light.

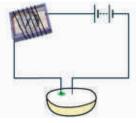
71. What will be the angle x in the following diagram?

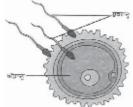
- (1)50 degree
- 40 degree (2)
- 30 degree (3)
- 60 degree (4)

72. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂਬੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਾਰਾਂ ਆਲੂ ਵਿੱਚ ਖੁਬੋ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੈਟਰੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ

> ਇੱਕ ਤਾਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹਰੇ-ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਧੱਬਾ ਬਣ ਗਿਆ ਜਦਕਿ ਦੂਸਰੀ ਤਾਰ ਦੁਆਲੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਹਰੇ-ਨੀਲੇ ਧੱਬੇ ਵਾਲੀ ਤਾਰ ਬੈਟਰੀ ਦੇ ਕਿਸ ਟਰਮੀਨਲ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ?

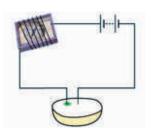
- (1) ਧਨਾਤਮਕ ਟਰਮੀਨਲ
- (2) ਰਿਣਾਤਮਕ ਟਰਮੀਨਲ
- (3) ਧਨਾਤਮਕ ਜਾਂ ਰਿਣਾਤਮਕ ਟਰਮੀਨਲ
- (4) ਤਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਰਮੀਨਲ ਨਾਲ ਜੜੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।
- 73. ਸੁਨੀਤਾ ਦੇ ਮੇਜ ਉੱਪਰ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਲੱਕੜ ਦੀ ਡੱਬੀਆਂ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਡੱਬੀਆਂ ਗਿਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਨੀਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲੱਕੜ ਦੀ ਡੱਬੀ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਤੇ ਅਵਾਜ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਦਕਿ ਲੋਹੇ ਦੀ ਡੱਬੀ ਡਿੱਗਣ ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਵਾਜ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਧਾਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਗੁਣ ਦਰਸਾਉਦਾ ਹੈ?
 - (1) पितव
- (2) ਕਟੀਣਯੋਗਤਾ
- (3) ਖਿਚੀਣਯੋਗਤਾ
- (4) ਚਾਲਕਤਾ
- 74. ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਖਮਜੀਵ ਇੰਨੇ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਛੱਪੜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਗਤੀ ਕਰਦੇ ਸੂਖਮਜੀਵ ਵਿਖਾਏ।ਕੀ ਤਸੀ ਉਸ ਯੰਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ?
 - (1) ਸੰਯੁਕਤ ਸੁਖਮਦਰਸ਼ੀ (2) ਪਿੰਨ ਹੋਲ ਕੈਮਰਾ
 - (3) ਦੁਰਦਰਸ਼ੀ
- (4) ਬਿਜਲੀਦਰਸ਼ੀ
- 75. ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਪਏ ਇੱਕ ਤੱਤ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਕੇ ਪੂਜਾ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਧਾਤ ਹੈ।ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਧਾਤ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
 - (1) ਲੋਹਾ
- (2) ਚਾਂਦੀ
- (3) ਸੋਡੀਅਮ
- (4) ਕਾਪਰ
- 76. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
 - (1) ਪਰਾਗਣ
 - (2) ਨਿਸ਼ੇਚਨ
 - (3) ਕਲੋਨਿੰਗ
 - (4) ਕਾਇਆ ਪਰਿਵਰਤਨ

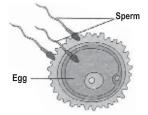
- 77. ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਜੀਵ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅੰਡੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਡੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 - (1) ਛਿਪਕਲੀ
- (2) ਮਰਗੀ
- (3) ਚਿੜੀ
- (4) ਮੁੱਝ

72. Kulwinder inserted open ends of two copper wire into the Potato and attach other ends to the battery. He noticed a green-blue spot at the point of insertion

around one end of wire while there was no spot seen where second wire was inserted. Can you guess the terminal of the battery, to which the wire with greenblue spot is connected?

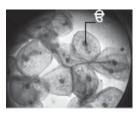

- 1) Positive terminal
- 2) Negative terminal
- 3) Positive or Negative terminal
- 4) Wire is not attached to any terminal
- 73. Wooden and Iron boxes were placed on Sunita's table. Both the boxes fell down when touched. Sunita found that wooden box does not made any sound when dropped but a special sound is heard when Iron box is dropped. Which property of metals does it show?
 - (1) Sonority
- Malleability
- (3) Ductility
- (4) Conductivity
- 74. Teacher taught the students that microorganisms are so tiny that they cannot be seen with the naked eye. The teacher showed microorganisms moving in pond water with the help of an instrument. Can you suggest the name of that instrument?
 - (1) Compound Microscope
 - (2) Pin hole camera
 - (3) Telescope
 - (4) Electroscope
- 75. Pooja saw an element dipped in kerosene oil in the laboratory and asked her teacher about it. The teacher told that it is a metal. Which metal is stored under kerosene?
 - (1) Iron
- (2) Silver
- (3) Sodium
- (4) Copper
- 76. Name the process shown in the following diagram.
 - (1) Pollination
 - (2) Fertilization
 - (3) Cloning
 - (4) Metamorphism

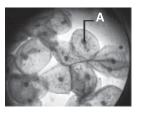
- 77. The teacher told the students in the class that some organisms give birth to young ones while some lay eggs. Which of the following animals do not lay eggs?
 - (1) Lizard
- (2) Hen
- (3) Sparrow
- (4) Buffalo

78. ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਹਰਦੀਪ ਨੂੰ ਗੱਲ੍ਹ ਦੇ ਐਪੀਥੀਲੀਅਲ ਸੈੱਲ ਦੀ ਸਲਾਇਡ ਵਿਖਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ 'ੳ' ਨੂੰ ਲੇਬਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। 'ੳ' ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?

- (1) ਸੈੱਲ ਝਿੱਲੀ
- (2) ਕੇਂਦਰਕ
- (3) ਸੈੱਲ ਦੂਵ
- (4) ਸੈੱਲ ਕੰਧ
- 79. ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਤਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰ ਤੰਦਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਮਰਦਾਂ ਤੋਂਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 - (1) ਜ਼ਿਆਦਾ
 - (2) ਬਰਾਬਰ
 - (3) ਤੰਦਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦਾ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਪਤਲੇ ਭਾਰੇ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ
 - (4) ਘੱਟ
- 80. ਕੁਲਵੀਰ ਨੇ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸੂਖਮਦਰਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੰਗੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਰਾਜੂ ਉਸਦੇ ਇਸ ਕਥਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕਿਸ ਸੈੱਲ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?
 - (1) ਨਾੜੀ ਸੈੱਲ
- (2) ਗੱਲ੍ਹ ਦੇ ਐਪੀਥੀਅਲ ਸੈੱਲ
- (3) ਐਮੀਬਾ
- (4) ਸ਼ੁਤਰਮੂਰਗ ਦੇ ਅੰਡੇ
- 81. ਭਰੂਣ ਕੀ ਹੈ?
 - (1) ਵਿਕਸਿਤ ਭਰੂਣ
- (2) ਮਾਦਾ ਯੁਗਮਕ
- (3) ਯੂਗਮਜ਼
- (4) ਨਰ ਯੁਗਮਕ
- 82. ਰਾਜਦੀਪ ਨੇ ਰਾਮਬੀਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਈਕਲ ਦਾ ਹੈਂਡਲ ਬਹੁਤ ਚਮਕਦਾਰ ਹੈ। ਰਾਮਬੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਹੈਂਡਲ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਹੈਂਡਲ ਤੇ ਕਿਸ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਮਲੰਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
 - (1) ਕਰੋਮੀਅਮ
- (2) ਤਾਂਬਾ
- (3) ਲੋਹਾ
- (4) ਜਿਸਤ
- 83. ਹਰਦੀਪ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਚੌਥੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਭਾਈ ਹਰਜੀਤ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਜਾਗ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਰਜੀਤ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਜਾਗ ਸਾਰੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਦਹੀਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਹਰਦੀਪ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਜਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ?
 - (1) ਰਾਈਜ਼ੋਬੀਅਮ
- (2) ਲੈਕਟੋਬੈਸੀਲਸ
- (3) ਖਮੀਰ
- (4) ਮਾਈਕੋਬੈਕਟੀਰੀਅਮ

78. The teacher showed the slide of Epithelial cell of Cheek to Hardeep and asked him to label 'A'. What is the name of 'A'.

- (1) Cell membrane
 - е

(2)

- Nucleus
- (3) Cytoplasm
- (4) Cell Wall
- 79. Sound of women is shriller than sound of men because length of vocal cords in women is than that of males.
 - (1) Greater
 - (2) Equal
 - (3) Length of vocal cords has nothing to do with shrillness of sound
 - (4) Smaller
- 80. Kulveer told Raju that cells can only be seen with the help of Microscope and not with naked eye. Raju was not completely satisfied with his view. What example Raju gave to justify his view?
 - (1) Nerve Cell
- (2) Epithelial cell of cheek
- (3) Amoeba
- (4) Ostrich egg
- 81. What is Foetus?
 - (1) Well developed embryo
 - (2) Female gamete
 - (3) Zygote
 - (4) Male gamete
- 82. While praising new bicycle of Rambir, Rajdeep said that handle of the bicycle was too shiny. Rambir said that its handle does not even corrode. According to you, Handle of the bicycle is electroplated with which material?
 - (1) Chromium
- (2) Copper
- (3) Iron
- (4) Zinc
- 83. Hardeep saw that his brother Harjeet who is studying in fourth standard was observing carefully that mother was adding some curd in milk. Harjit was surprised that how a small quantity of curd could convert whole of milk into curd. Hardeep explained him that some bacteria were responsible for this change. Can you suggest the name of such bacterias?
 - (1) Rhizobium
- (2) Lactobacillus
- (3) Yeast
- (4) Micobacterium

84.	ਅਜੈ ਨੇ ਜਦੋਂ ਟੀ.ਵੀ. ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਟੀ.ਵੀ. ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਟੀ.ਵੀ. ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਨੇ ਉਸਦੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਵਾਲ ਖਿੱਚ ਲਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ? (1) ਸਕਰੀਨ ਤੋਂ ਕਰੰਟ ਕਾਰਨ। (2) ਬਾਂਹ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਕਾਰਨ। (3) ਸੰਪਰਕ ਬਲ ਕਰਕੇ।	84.	While starting T.V., Ajay noticed that hairs from his arm get attracted towards the T.V screen, producing a low crackling sound. Why this happened? (1) Due to production of current from the screen. (2) Due to Hairs of the arm. (3) Due to Contact forces (4) Due to non-contact electro-static attractions
85.	 (4) ਅਸੰਪਰਕ ਸਥਿਰ ਬਿਜਲਈ ਬਲ ਕਰਕੇ। ਜਦੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚਾਰਜ ਵਾਲੇ ਬੱਦਲ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? (1) ਵਰਖਾ (2) ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਸਕੋਪੀ (3) ਬਿਜਲਈ ਵਿਸਰਜਣ (4) ਬਿਜਲਈ ਅਪਘਟਨ 	85.	What happens when opposite charged clouds make contact? (1) Rain (2) Electroscope (3) Electric Emission (4) Electrolysis
86.	ਧੁਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਾ ਇਕਾਈ ਕੀ ਹੈ? (1) ਹਰਟਜ਼ (2) ਪਾਸਕਲ (3) ਡੈਸੀਬਲ (4) ਨਿਊਟਨ	86.	What is the unit of intensity of sound? (1) Hertz (2) Pascal (3) Decibel (4) Newton
87.	ਨਿਊਕਲੀਅਸ ਅਤੇ ਸੈੱਲ ਝਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੈਲੀ ਵਰਗੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? (1) ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਸੈਪ (2) ਸਾਇਟੋਪਲਾਜ਼ਮ (3) ਪ੍ਰੋਟੋਪਲਾਜ਼ਮ (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ	87.	What is the jelly like substance between the nucleus and the cell membrane called? (1) Nuclear Sap (2) Cytoplasm (3) Protoplasm (4) None of These
88.	ਅੰਡਾਣੂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (1) ਪਤਾਲੂ (2) ਨਰ-ਇੰਦਰੀ (3) ਅੰਡਕੋਸ਼ (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ	88.	Eggs are formed in the
89.	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਰਪਣ ਦੀ ਸਤਾ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? (1) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਅਪਵਰਤਨ (2) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਪਰਾਵਰਤਨ (3) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਖਿੰਡਣਾ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ	89.	Name the phenomenon when light bounces back after striking on the surface of mirror. (1) Refraction of light (2) Reflection of light (3) Scattering of light (4) None of above
90.	ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ ਮਾਪਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ? (1) ਬੈਰੋਮੀਟਰ (2) ਸਪੈਗਨੋਮੀਟਰ (3) ਐਨੀਮੋਮੀਟਰ (4) ਐਰੋਮੀਟਰ	90.	Name the instrument by which speed of air measures? (1) Barometer (2) Sphygnometer (3) Anemometer (4) Aerometer
91.	ਕਿਹੜੀ ਸਰਕਾਰ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? (1) ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ (2) ਲੋਕਤੰਤਰੀ (3) ਸਾਮੰਤਵਾਦੀ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ	91.	Which government is adaptable to change? (1) Dictatorial (2) Democratic (3) Feudalist (4) All of the above

92.	ਦੋ ਸਦਨਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਸਮਾਗਮ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੰਦੀ ਹੈ?	92.	Who has the power to call the joint session of the Parliament?
	(1) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (2) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ (3) ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (4) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ		(1) President (2) Prime Minister (3) Finance Minister (4) Chief Minister
93.	ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?	93.	If we want to receive rights, which of the following must we follow?
	 (1) ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ (2) ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ (3) ਧਰਮ ਦਾ (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ 		(1) Equality(2) Duties(3) Religion(4) None of these
94.	ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਸ ਉਮਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?	94.	Which age group of children is included in Free and Compulsory Education?
	(1) 11–14 ਸਾਲ (2) 4–15 ਸਾਲ (3) 6–18 ਸਾਲ (4) 6–14 ਸਾਲ		(1) 11-14 years (2) 4-15 years (3) 6-18 years (4) 6-14 years
95.	ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੌਣ ਸਨ?	95.	Who was the first President of India?
	 (1) ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ (2) ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ (3) ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ (4) ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ 		 (1) Dr. Rajindra Prasad (2) Pandit Jawahar Lal Nehru (3) Sh. Ram Nath Kovind (4) Sh. Abdul Kalam
96.	ਭਾਰਤ ਕਦੋਂ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ? (1) 26 ਜਨਵਰੀ 1930 (2) 26 ਜਨਵਰੀ 1940 (3) 26 ਜਨਵਰੀ 1950 (4) 26 ਜਨਵਰੀ 1960	96.	When did India become a complete independent sovereign, democratic republic? (1) 26 January 1930 (2) 26 January 1940 (3) 26 January 1950 (4) 26 January 1960
97.	ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ 1920 ਈ. ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਅੰਦੋਲਨ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ? (1) ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਅੰਦੋਲਨ (2) ਸਿਵਲ ਨਾ-ਫਰਮਾਨੀ (3) ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ (4) ਡਾਂਡੀ ਮਾਰਚ	97.	In 1920 AD, which movement was launched by Mahatma Gandhi in India? (1) Non-cooperation movement (2) Civil disobedience (3) Quit India Movement (4) Dandi March
98.	ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ? (1) 1902 ਈ. (2) 1913 ਈ. (3) 1885 ਈ. (4) 1905 ਈ.	98.	When was Ghadar Party formed? (1) 1902 AD. (2) 1913 AD. (3) 1885 AD. (4) 1905 AD.

99.

(1)

(2)

(3)

Who founded "Naujwan Bharat Sabha"?

Bhagwati Charan Vohra

Bhagat Singh

All of the above

Rajguru

(4) 1905 ਈ.

'ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ

(2) ਰਾਜਗੁਰੂ

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

(3) 1885 ਈ.

(1) ਭਗਤ ਸਿੰਘ

(3) ਭਗਵਤੀ ਚਰਨ ਵੋਹਰਾ

ਗਈ?

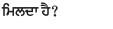
99.

- 100. 1772 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਈ?
 - (1) ਦੋਹਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪੁਣਾਲੀ
 - (2) ਸਹਾਇਕ ਸੰਧੀ
 - (3) ਲੈਪਸ ਦੀ ਨੀਤੀ
 - (4) ਇਕਹਿਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
- 101. 'ਦਿੱਲੀ ਚਲੋ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਕਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?
 - (1) ਸ਼ਭਾਸ ਚੰਦਰ ਬੋਸ
 - (2) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ
 - (3) ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
 - (4) ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੁ
- 102. ਇਹ ਲੜਾਈ ਸਿਰਾਜ਼-ਉਦ-ਦੌਲਾ ਅਤੇ ਰਾਬਰਟ ਕਲਾਈਵ ਦੀਆਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸਨੂੰ ਪਲਾਸੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਸੋ ਕਿ ਇਹ ਲੜਾਈ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
 - (1) 1757 ਈਸਵੀ
- (2) 1857 ਈਸਵੀ
- (3) 1764 ਈਸਵੀ
- (4) 1784 ਈਸਵੀ
- 103. ਨਵਜੋਤ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਨਵਜੋਤ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਕਿਹੜੇ ਕਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ?
 - (1) ਸੂਰਜੀ ਉਰਜਾ (2) ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ
 - (3) ਮਿੱਟੀ ਸਾਧਨ
- (4) ਪਾਣੀ
- 104. ਉਹ ਦੇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਅਕਸਰ ਭੂਚਾਲ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?
 - (1) ਅਮਰੀਕਾ
- (2) ਜਾਪਾਨ
- (3) ਬਰਮਾ
- (4) ਆਸਟੇਲੀਆ
- 105. ਇਸਦੀ ਚਮਕ ਅਤੇ ਰੰਗ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਦਿਲ-ਖਿਚਵੀਂ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀ ਧਾਤ ਹੈ। ਪਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਪਾੳਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਧਾਤ ਹੈ?
 - (1) ਸੋਨਾ
- (2) ਤਾਂਬਾ
- (3) ਜਾਂਦੀ
- (4) ਪਿੱਤਲ
- 106. ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
 - (1) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ
 - (2) ਲੈਟਰਾਈਟ ਮਿੱਟੀ
 - (3) ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ
 - (4) ਜਲੌਢ ਮਿੱਟੀ

- 100. Which system of administration was abolished in Bengal in 1772 AD, which established direct rule of the British East India Company in Bengal and this further enhanced the company's prominence?
 - **Dual Administration System**
 - (2)Subsidiary Alliance
 - Doctrine of Lapse (3)
 - Single Administration System.
- Who gave the slogan "Delhi chalo"?
 - Subash Chandra Bose (1)
 - (2)Mahatma Gandhi
 - Shaheed Bhagat Singh (3)
 - Jawahar Lal Nehru
- 102. This battle was fought between the armies of Sirajud-Daulah and Robert Clive, is also known as the Battle of Plassey. When did this battle take place?
 - (1) 1757 AD.
- (2) 1857 AD.
- 1764 AD.
- (4) 1784 AD.
- Navjot's grandfather tells him that some natural 103. resources are depleting very fast and they will not be regained. What natural resources does Navjot's grandfather talk about?
 - (1) Solar Energy
- (2) Petroleum
- (3)Soil resources
- (4) Water
- It is a country where earthquakes occur frequently. Despite the scarcity of resources, the country has made great progress. Which country is this?
 - America
- Japan
- (3)Burma
- (4) Australia
- Due to its colour and brightness, it is an attractive 105. and expensive metal. People have been fond of wearing jewellery and other ornaments made from this metal. Which metal is this?
 - Gold (1)
- Copper
- (3)Silver
- (4) **Brass**
- 106. What type of soil is found in the area shown in the given map?
 - (1)Black soil
 - (2)Laterite soil
 - Red soil (3)
 - (4) Alluvial soil

- 107. ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਸਕੁਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁੱਝ ਫੁੱਲ-ਬੂਟੇ ਜਾਂ ਪੇੜ-ਪੌਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
 - (1) ਪਰਬਤੀ ਬਨਸਪਤੀ
 - (2) ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ
 - (3) ਪਤਝੜੀ ਬਨਸਪਤੀ
 - (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
- 108. ਸਾਨੂੰ ਮੋਤੀ, ਸਿੱਪੀਆਂ ਅਤੇ ਹੀਰੇ–ਜਵਾਹਰਾਤ ਆਦਿ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
 - (1) ਜੰਗਲ
- (2) ਸਮੁੰਦਰ
- (3) ਪਹਾੜ
- (4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 109. ਰੋਹਨ ਰਾਜਸਥਾਨ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਾਣੀ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਲੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨਹੀਂ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੱਸੋ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
 - (1) ਲੈਟਰਾਈਟ ਮਿੱਟੀ
 - (2) ਮਾਰੂਥਲੀ ਮਿੱਟੀ
 - (3) ਜੰਗਲੀ ਅਤੇ ਪਰਬਤੀ ਮਿੱਟੀ
 - (4) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ
- 110. ਦਿੱਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਕੀਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਹੜਾ ਖਣਿੱਜ

- (1) ਕੋਲਾ
- (2) ਲੋਹਾ (3) ਸੋਨਾ
- (4) ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ

- 111. 1498 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਲੀਕਟ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਪੂਰਤਗਾਲੀ ਕਪਤਾਨ ਕੌਣ ਸੀ?
 - (1) ਵਾਸਕੋ-ਡੇ-ਗਾਮਾ (2) ਮੈਂਗਸਥਨੀਜ਼
 - (3) ਲਾਰਡ ਡਪਲੇ
- (4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 112. 'ਅਸੀ ਅੰਗਰੇਜਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ' ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਗਏ ਸਨ?
 - (1) ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ
 - (2) ਬਾਲ ਗੰਗਾਧਰ ਤਿਲਕ
 - (3) ਵਿਪਨ ਚੰਦਰਪਾਲ
 - (4) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ

- 107. You all must have seen around your home or school that some flowers or plants grow on their own. What kind of vegetation is this?
 - (1) Mountainous vegetation
 - (2)Natural vegetation
 - (3)Deciduous vegetation
 - None of these (4)
- From where do we get pearls, oysters and diamonds?
 - (1)**Forests**
- (2) Seas
- (3)Mountains
- (4) None of these
- Rohan went to Rajasthan. He noticed there that the water goes down to the ground quickly. The crops that need more water could not be grown there. What type of soil is found in Rajasthan?
 - Laterite soil
 - (2) Desert soil
 - (3) Forest and Mountainous soil
 - Black soil
- In the given map of India, which mineral is mostly found in the shaded region?

- (2)Iron
- (3) Gold
- Natural gas

- Name the first Portuguese Captain who reached Calicut, in India on 1498 AD by sea route?
 - Vasco-de-Gama (1)
- (2) Megasthenes
- Lord Dupleix
- (4) None of these
- 112. Who said these words, "We do not want to maintain relations with the Britishers. We want our own government in India"?
 - Lala Lajpat Rai (1)
 - (2)Bal Gangadhar Tilak
 - Vipin Chander Pal
 - Mahatma Gandhi.

113. 1832 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ?

- (1) ਲਾਰਡ ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ
- (2) ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਂਟਿੰਕ
- (3) ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜ਼ੀ
- (4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

114. 'ਲੈਪਸ ਦੀ ਨੀਤੀ' ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ?

- (1) ਲਾਰਡ ਵੈਲਜ਼ਲੀ
- (2) ਰਾਬਰਟ ਕਲਾਈਵ
- (3) ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜ਼ੀ
- (4) ਲਾਰਡ ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ

115. ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਨ?

- (1) ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (2) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (3) ਸੈਨਾ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖਰਚ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

116. ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- (1) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ
- (2) ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ
- (3) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ
- (4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

117. 'ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ' ਕਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ?

- (1) 1961 ਈਸਵੀ
- (2) 1965 ਈਸਵੀ
- (3) 1960 ਈਸਵੀ
- (4) 1975 ਈਸਵੀ

118. ਛੇਤੀ ਅਤੇ ਸਸਤਾ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

- (1) ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ
- (2) ਫੌਜ਼ਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ
- (3) ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ
- (4) ਓਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।

119. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ?

- (ੳ) ਸਾਧਨ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹਨ।
- (ਅ) ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਾਧਨ ਹੈ।
- (1) (ੳ) ਅਤੇ (ਅ) ਸਹੀ ਹਨ।
- (2) (ੳ) ਅਤੇ (ਅ) ਗ਼ਲਤ ਹਨ।
- (3) (ੳ) ਸਹੀ ਅਤੇ (ਅ) ਗ਼ਲਤ ਹੈ।
- (4) (ੳ) ਗ਼ਲਤ ਅਤੇ (ਅ) ਸਹੀ ਹੈ।

120. ਕਿਸ ਫਸਲ ਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਸੋਨਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (1) ਕਪਾਹ
- (2) ਚਾਵਲ
- (3) ਮੱਕੀ
- (4) ਬਾਜਰਾ

113. Who established the jury system in Bengal in 1832 AD?

- (1) Lord Cornwallis
- (2) Lord William Bentick
- (3) Lord Dalhousie
- (4) None of the above

114. Who adopted the "The Doctrine of Lapse"?

- (1) Lord Welleselly
- (2) Robert Clive
- (3) Lord Dalhousie
- (4) Lord Cornwallis

115. Which were the main demands of the Indian National Congress?

- (1) To spread education in the country
- (2) To separate the executive from legislature
- (3) To reduce the expenditure being spent on military
- (4) All of the above

116. Whom can we approach in case of violation of our rights?

- (1) Executive
- (2) Legislature
- (3) Judiciary
- (4) None of the above

117. When did the 'Dowry Prohibition Act' came into force?

- (1) 1961 AD
- (2) 1965 AD
- (3) 1960 AD
- (4) 1975 AD

118. For the purpose of giving cheap and speedy justice, which types of courts are organized?

- (1) Civil courts
- (2) Criminal courts
- (3) Lok Adalats
- (4) All of the above

119. Which of the following statements is true?

- A. Resources are a great gift of nature.
- B. Man himself is the biggest resource.
- (1) A and B are correct
- (2) A and B are incorrect.
- (3) Ais true and B is false
- (4) A is false and B is true.

120. Which crop is also known as white gold?

- (1) Cotton
- (2) Rice
- (3) Maize
- (4) Millet

ਨਿਰਦੇਸ਼: ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ ਪੜ ਕੇ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 121-130) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:

ਬੋਲੀ ਦਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਬਚਪਨ ਦੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੁੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਮਨ ਉੱਤੇ ਚਿੱਤਰੇ ਲਫ਼ਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਭੁਲਦੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਮੋਹਰ ਵਰਗਾ ਕੰਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ–ਇੱਕ ਮੋਹਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਭਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡਾ ਬਚਪਨ ਬੀਤਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਥਾਂ ਮੋਹਰਾਂ ਦੀ ਖਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਅਮੀਰੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ, ਬਲਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹੁਸਨਾਂ ਅਤੇ ਸੁਆਦਾਂ ਦਾ ਜਾਦੂ ਹੈ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੱਤਰ ਕੇ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਬੋਲੀ ਬਾਰੇ ਅਣਿਗਹਲੀ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ। ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਮਾਇਆ ਇਹ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਬੁਢਾਪੇ ਤੱਕ ਸਾਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਾਪਿਆਂ, ਉਸਤਾਦਾਂ, ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਗਵਾਲਿਆਂ, ਚਰਵਾਹਿਆਂ, ਮਛੇਰਿਆਂ,ਵਿਉਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਭਿੰਨ–ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਖੋ ਤੇ ਸੰਭਾਲੋ। ਜੇਕਰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਦੋਸਤੀਆਂ,ਪਿਆਰ, ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਗੀਤਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਹੰਝੂਆਂ– ਹਾਸਿਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਅਮੁੱਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਜੱਫ਼ੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਦੀ ਛਣ–ਛਣ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣੋ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਬੋਲੀ ਹੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕੀ ਕੁਝ ਆਪਣਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਬੁਢਾਪੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਈ ਗੁਣਾ ਕੀਮਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

121.	ਬੋਲੀ ਕਿਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖੀ ਜ	ਾ ਸਕਦੀ ?	126.	'ਲਫ਼ਜ਼' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਾਨ	ਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ:−
	(1) ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ((1) ਅਰਥ	(2) ਅੱਖਰ
	(3) ਗਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ((4) ਸਿੱਕਿਆਂ ਤੋਂ		(3) ਸ਼ਬਦ	(4) ਵਿਅੰਜਨ
122.	ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਭ	ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?	127.	'ਛਣ−ਛਣ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਿ	ਕਹੜੇ ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
	(1) ਬਚਪਨ ((2) ਜਵਾਨੀ		ਹੋਈ ਹੈ?	
	(3) ਬੋਲੀ ((4) ਬੁਢਾਪਾ		(1) ਦੁਬਿੰਦੀ ਡੈਸ਼	(2) ਡੈਸ਼
	(-)			(3) ਜੋੜਨੀ	(4) ਡੰਡੀ
123.	ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਦੀ ਛਣ-ਛਣ ਤੋਂ	ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।	128.	ਬੋਲੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ	ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਹੈ।
	(1) ਬਚਪਨ ((2) ਕੁਰਬਾਨੀ		(1) ਬਚਪਨ	(2) घुस्राये
	(3) ਉਸਤਾਦਾਂ ((4) ਆਤਮਾ		(3) ਆਤਮਾ	(4) ਕੁਰਬਾਨੀ
124.	ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਉੱ	ੱਤੇ ਕੀ ਚਿਤਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?	129.	'ਬਚਪਨ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਕਿ	ਸਮ ਦਾ ਨਾਂਵ ਹੈ?
	(1) ਪਿਆਰ ((2) ਲਫ਼ਜ਼		(1) ਆਮ ਨਾਂਵ	(2) ਖਾਸ ਨਾਂਵ
	(3) ਗੀਤ ((4) ਹਾਸੇ		(3) ਭਾਵ ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ	(4) ਇਕੱਠ ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ
125.	'ਚਰਵਾਹਿਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰ	ਰਥ ਹੈ:–	130.	'ਬੋਲਣ ਵਾਲ਼ੇ ਨੇ ਕੀ ਕਬ	ਾ ਆਪਣਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ' ਵਾਕ
	(1) ਚਾਰਾ ਚਾਰਨ ਵਾਲ਼ੇ (_	
	(1) 00000000	(2) 0001911 610		ਨਾਲ਼ ਕਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਿ	ਚਨ੍ਹ ਲਗਗਾ?

(1) ਡੰਡੀ

(3) ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ

ਬਿੰਦੀ-ਕਾਮਾ

ਵਿਸਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ

(2)

(4)

(4) ਦੁੱਧ ਵੇਚਣ ਵਾਲ਼ੇ

(3) ਪਸ਼ੁ ਚਾਰਨ ਵਾਲੇ

Direction: Read the passage given below and answer the questions (Q. No. 131-135)

Prafulla Chandra Ray was born on 2 August, 1861 in the district of Jessore now in Bangladesh, close to the birth place of Madhusudan Dutt, widely regarded as the 'Milton of Bengal'. It was the best of times and the worst, the British had by now perfected their role as masters and British values permitted the Indian upper classes to the very last detail like table manners. That, of course, was not the worst of the British influence. What was far more demeaning to the educated Indians - was the fact that senior government positions were closed to them. Being forfeited of one's right in one's land to birth would become the rallying point for the Indian intelligentsia in the years to come. Ray's father Harish Chandra Ray, a man of learning and taste was closely associated with the cultural and intellectual leaders of the time and exerted great influence on his son. Ray had his early schooling in the village school founded by his father but soon his father shifted to Calcutta and at the age of nine, little Prafulla set eyes for the first time, on the bustling city that would be his home for many years to come. He was filled with wonder at the ever-changing sights and sounds of the city. His formal schooling was interrupted due to illness but that did not affect his education.

the fir	est time, on the bustling c	ty that would be his home	for ma	cutta and at the age of nine, little Prafulla set eyes fo nany years to come. He was filled with wonder at the poling was interrupted due to illness but that did no
131. ⁻	The word 'demeaning' me (1) upgrading (3) insulting	ans. (2) respectful (4) admiring	136.	(1) this is my mother's office where she comes to work everyday
132.	Intelligentsia here mean (1) upper class. (2) intellectuals consider (3) individuals of a socie (4) natives of Bengal.	red as a group.		 (2) This is my mothers office where "she comes to work everyday". (3) This is my mother's office where she comes to work everyday (4) This is my mother's office, where she comes to work everyday
133.	Who is considered as 'M (1) Harish Chandra Ray (2) Prafulla Chandra Ray (3) Madhusudan Dutt (4) Jasoore	· ·	137.	 7. I do not play cricket. (Change into present perfectense) (1) I have not played cricket. (2) I did not play cricket. (3) I will not play cricket. (4) I played cricket.
134.	Who was associated intellectual leaders of the (1) Prafulla Chandra Ray (2) Madhusudan Dutt (3) Harish Chandra Ray (4) Jessore	e time?	138. 139.	(Choose the correct determiner from the following) (1) a (2) an (3) the (4) some 7. "You did a great job!" Choose the correct type or
135.	How old was Prafulla whethe first time? (1) seven (3) nine	(2) eight (4) ten		Sentence. (1) Optative Sentence (2) Interrogative Sentence (3) Imperative Sentence (4) Exclamatory Sentence
			140.	O. Narinder works hard his brother is lazy (Choose the correct conjunction) (1) as (2) where as (3) so (4) although

141. 'तड़ित' शब्द का सही पर्यायवाची विकल्प चुनें।

- 1) ताड़ना
- 2) बिजली
- 3) चमकना
- 4) इनमें से कोई नहीं

142. 'अचेत' शब्द का सही अर्थ चुने।

- 1) मूर्च्छित
- 2) बेसुध
- 3) बेहोश
- 4) सभी विकल्प सही

143. 'सम्राट' शब्द का सही स्त्रीलिंग चुनें।

- 1) सम्राटी
- 2) सम्राज्ञी
- 3) सम्राटनी
- 4) रानी

144. 'मूर्ति' शब्द का सही बहुवचन चुनें।

- 1) मूर्तियाँ
- 2) मूर्तीयाँ
- 3) मूर्तिएँ
- 4) मूर्तीया

145. निम्न दिए गए शब्दों में से 'संज्ञा' शब्द चुनें।

- 1) हमारा
- 2) पिंजरा
- 3) धीरे–धीरे
- 4) स्वस्थ

146. नीचे दिए गए शब्दों में से शुद्ध शब्द चुनें।

- 1) विशमता
- 2) विषमता
- 3) विसमता
- 4) विखमता

147. 'परिचय' शब्द का सही विशेषण विकल्प चुनें।

- 1) परिचित
- 2) परिचारित
- 3) परिचयन
- 4) पारिचारिक

निर्देश: निम्नलिखित पद्यांश को पढ़कर दिए गए बहुवैकल्पिक प्रश्नों (प्रश्न नं० 148—150) के उत्तर दीजिए—

ईश्वर का वरदान है माँ, सब रिश्तों में महान है माँ। जब जीवन का पाठ पढ़ाती माँ, तब किताब बन जाती माँ।

148. माँ हमें कौन-सा पाठ पढ़ाती है?

- 1) जीवन का
- 2) हिन्दी का
- 3) ईश्वर का
- 4) समय का

149. पद्यांश में किसके गुणों का गान किया गया है?

- 1) माँ के
- 2) ईश्वर के
- 3) किताब के
- 4) कुदरत के

150. कवि माँ को किसका वरदान कह रहे हैं?

- 1) समय का
- 2) ईश्वर का
- 3) अपनी माता का
- 4) अपने पिता का